

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 563/2014-55

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosti Borsodi Tranzit Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, 3600 Ózd, Jászi. O. u. 3, Maďarská republika, zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Csákóom, Hviezdoslavova 4, Rožňava, vedené pod sp. zn. Rvp 1138/2014, sp. zn. Rvp 1139/2014 a sp. zn. Rvp 1153/2014, ktorými namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sžso 18/2013 z 30. septembra 2013, sp. zn. 4 Sžso 14/2013 z 30. septembra 2013 a sp. zn. 4 Sžso 32/2013 zo 17. októbra 2013, ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti Borsodi Tranzit Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság vedené pod sp. zn. Rvp 1138/2014, sp. zn. Rvp 1139/2014 a sp. zn. Rvp 1153/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1138/2014.

2. Sťažnosti Borsodi Tranzit Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 1. a 5. februára 2014 doručené sťažnosti Borsodi Tranzit Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelőssegű Társaság, 3600 Ózd, Jászi. O. u. 3, Maďarská republika (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Csákóom, Hviezdoslavova 4, Rožňava, vedené pod sp. zn. Rvp 1138/2014, sp. zn. Rvp 1139/2014 a sp. zn. Rvp 1153/2014, ktorými namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Sžso 18/2013 z 30. septembra 2013, sp. zn. 4 Sžso 14/2013 z 30. septembra 2013 a sp. zn. 4 Sžso 32/2013 zo 17. októbra 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenia“), ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

Zo sťažností a z priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení navrhovateľky sa v konaniach vedených Krajským súdom v Nitre (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 15 S 34/2012, sp. zn. 15 S 56/2012 a sp. zn. 11 S 24/2012 domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutí Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava (ďalej len „Sociálna poisťovňa“), č. 13642-2/2012-BA z 30. januára 2012, č. 13820-2/2012-BA z 31. januára 2012 a č. 13644-2/2012 z 30. januára 2012. Sociálna poisťovňa označeným rozhodnutiami v nepatrnej časti zmenila a v prevyšujúcej časti zamietla jej odvolania a potvrdila rozhodnutia svojej pobočky Topoľčany:

- č. 32062-84/2011-To z 15. augusta 2011, ktorým bolo rozhodnuté o zániku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti (ďalej len „povinné poistenie“) S. S. dňa 15. júna 2008,

- č. 32062-112/2011-To z 15. augusta 2011, ktorým bolo rozhodnuté o zániku povinného poistenia, T. K. dňa 11. februára 2009, a
- č. 32062-104/2011-To z 15. augusta 2011, ktorým bolo rozhodnuté o zániku povinného poistenia, T. K. dňa 25. augusta 2008.

Krajský súd rozsudkami sp. zn. 15 S 34/2012, sp. zn. 15 S 56/2012 z 21. novembra 2012 a sp. zn. 11 S 24/2012 z 29. januára 2013 (ďalej aj „rozsudky krajského súdu“) žaloby sťažovateľky zamietol. Proti rozsudkom krajského súdu podala sťažovateľka v zákonnej lehote odvolania, o ktorých rozhodol najvyšší súd napadnutými rozsudkami tak, že potvrdil odvolaniami napadnuté rozsudky krajského súdu a tiež rozhodol, že sťažovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Podľa názoru sťažovateľky „... Najvyšší súd SR svojim predmetným rozhodnutím a postupom, ktorý mu predchádzal, porušil naše právo na súdnu ochranu podľa čl. 46/1 Ústavy a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6/1 Dohovoru. V tejto súvislosti si dovoľíme namietat predovšetkým skutočnosť, že Najvyšší súd SR nás ako účastníkov konania neupovedomil o mieste a čase vyhlásenia rozsudku, t.j. odňal nám právo byť prítomný pri verejnom vyhlásení rozsudku porušujúc tým naše právo na verejné vyhlásenie rozsudku podľa čl. 142/3 Ústavy. Rovnako si dovoľíme ohradiť sa voči skutočnosti, že Najvyšší súd SR v merite veci rozhodol nepredvídateľným, odlišným spôsobom ako v iných konaniach s rovnakými účastníkmi, obdobným skutkovým stavom a totožným právnym problémom, porušujúc tým zásadu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a princíp právnej istoty.

Postupom Najvyššieho súdu SR nám bola odňatá možnosť konať pred súdom, lebo Najvyšší súd SR vyhlásil vo veci rozsudok na pojednávaní, na ktoré sme neboli predvolaní, resp. sme neboli ani iným spôsobom o termíne pojednávania upovedomení. Tým, že sa nám neumožnilo vykonať právo byť prítomný na verejnom vyhlásení rozsudku, došlo k odňatiu možnosti kontroly, napr. či vyhlásený výrok rozsudku nebol prípadne dodatočne zmenený.“

Sťažovateľka v sťažnostiach okrem iného uvádza: „... na Najvyššom súde SR sa vedie medzi hore označenými účastníkmi konania viacero odvolacích konaní proti

rozsudkom súdu I. stupňa, pričom Najvyšší súd SR rôznymi senátmi doposiaľ k dnešnému dňu v desiatkoch prípadoch rozhodol spôsobom, že napadnuté rozhodnutia súdu I. stupňa zmenil tak, že rozhodnutia žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (jedná sa napr. o nasledovné rozsudky Najvyššieho súdu SR: sp. zn. 1 Sžso/1/2013 z 24. 9. 2013, sp. zn. 10 Sžso/16-19/2013 z 30. 10. 2013, sp. zn. 10 Sžso/34/2013 z 30. 10. 2013, sp. zn. 4 Sžso/16/2013 z 30. 9. 2013 sp. zn. 4 Sžso/17/2013 z 30. 9. 2013, sp. zn. 1 Sžso/7/2013 z 12. 11. 2013, sp. zn. 1 Sžso/11- 13/ 2013 z 12. 11. 2013; niektoré z citovaných rozhodnutí Najvyššieho súdu SR pripájame v prílohe našej sťažnosti)... Namietajúc porušenie princípu právnej istoty, ktorý je zahrnutý v čl. 1/1 Ústavy a v niekoľkých článkoch Dohovoru, a je jedným zo základných elementov právneho štátu, týmto poukazujeme na rozpornosť a protirečivosť rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR, kedy vo viacerých skutkovo obdobných veciach rozhodol diametrálne odlišným spôsobom - v jednom prípade nášmu odvolaniu vyhovel, t. j. napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmenil vyššie uvedeným spôsobom, a v druhom prípade nášmu odvolaniu nevyhovel, t. j. napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu potvrdil...“

V doplnení sťažností zo 14. marca 2014 sťažovateľka uviedla ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, „... v ktorých Najvyšší súd SR ako súd odvolací rozhodol spôsobom, že napadnuté rozhodnutia súdu I. stupňa zmenil tak, že rozhodnutia žalovaného (Sociálnej poisťovne, ústredie, Bratislava) zrušil, a vec vrátil súdu I. stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie, t. j. rozhodol v prospech sťažovateľky, na rozdiel od rozhodnutí, ktoré sú predmetom sťažností.“

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažností na ďalšie konanie nálezom rozhodol, že jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli porušené rozsudkami najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sžso 18/2013 z 30. septembra 2013, sp. zn. 4 Sžso 14/2013 z 30. septembra 2013 a sp. zn. 4 Sžso 32/2013 zo 17. októbra 2013 a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu. Sťažovateľka sa ďalej domáha, aby ústavný súd napadnuté rozsudky najvyššieho súdu zrušil a veci vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie

konanie a priznal jej primerané finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € v každej z vecí spojených v tomto konaní. Sťažovateľka si uplatňuje tiež nárok na úhradu trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali

a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1138/2014, sp. zn. Rvp 1139/2014 a sp. zn. Rvp 1153/2014 a z ich obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť, prihliadajúc na totožný predmet konania najvyššieho súdu, a totožnosť účastníkov namietaných konaní, rozhodol ústavný súd, aplikujúc označené právne normy, tak, že predmetné sťažnosti spojil na spoločné konanie (bod 1 výroku tohto uznesenia).

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozsudkami najvyššieho súdu, ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Účelom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je v prvom rade zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

V nadväznosti na už uvedené ústavný súd považoval za potrebné z hľadiska limitov ústavnej kontroly rozhodnutí všeobecných súdov poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry

pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

V súvislosti so skutočnosťou, že sťažnosti sťažovateľky smerujú proti postupu a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu vydaným v správnom súdnictve (podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku), je podľa názoru ústavného súdu navyše potrebné pri ich posudzovaní zohľadňovať špecifiká správneho súdnictva. V rámci správneho súdnictva súdy preskúmajú „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov (§ 244 ods. 1 OSP). Z uvedeného vyplýva, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Teda treba vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (m. m. porovnaj napr. IV. ÚS 428/09).

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí

aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Vychádzajúc z uvedených všeobecných východísk, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní pristúpil k preskúmaniu sťažostnej argumentácie sťažovateľky, ktorá je vo svojej podstate založená na tvrdeniach, že najvyšší súd:

- vyhlásil napadnuté rozsudky bez toho, aby bola ako účastníčka predvolaná a o termíne ich vyhlásenia nebola ani iným spôsobom upovedomená (ďalej len „prvá námietka“),

- v napadnutých konaniach rozhodol *„nepredvídateľným, odlišným spôsobom ako v iných konaniach s rovnakými účastníkmi, obdobným skutkovým stavom a totožným právnym problémom“*, čím mal podľa sťažovateľky porušiť zásadu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a princíp právnej istoty (ďalej len „druhá námietka“).

II.2.1 K prvej námietke sťažovateľky

Podľa § 156 ods. 3 OSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Podľa § 214 ods. 3 OSP ak odvolací súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, upovedomí elektronickými prostriedkami účastníka konania alebo jeho zástupcu, ktorý požiadal o doručovanie písomností aj elektronickými prostriedkami (§ 45 ods. 4), o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku podľa § 156 ods. 3.

Predsedníčka senátu najvyššieho súdu vo svojom vyjadrení k sťažnostiam č. k. KP 3/2014-15 z 3. júla 2014 okrem iného uviedla, že *«po kontrole obsahu predmetných súdnych spisov vo veciach sp. zn. 4 Sžso/18/2013, sp. zn. 4 Sžso/14/2013 a sp. zn. 4 Sžso/32/2013, príslušnej administratívnej agendy a ich konfrontácie s obsahom internetovej stránky, zverejňujúcej dátum, čas a miesto pojednávania a verejných*

vyhlasovaní rozhodnutí najvyššieho súdu - <http://www.nsud.sk/pojednavania-spravneho-kolegia/>, v uvedených veciach najvyšší súd ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „OSP“) v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 OSP nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov) konštatujúc neodôvodnenosť podaných odvolaní, napadnuté rozsudky krajského súdu v Nitre potvrdil».

Z predloženej spisovej dokumentácie, príslušnej administratívnej agendy a internetovej stránky zverejňujúcej dátum, čas a miesto pojednávania a verejných vyhlásení rozhodnutí najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že pri rozsudkoch sp. zn. 4 Sžso18/2013 a sp. zn. 4 Sžso 14/2013, ktoré boli oba verejne vyhlásené 30. septembra 2013, najvyšší súd zabezpečil zverejnenie informácie o mieste a čase ich verejného vyhlásenia na svojej internetovej stránke 23. septembra 2013, t. j. 7 dní vopred, a v prípade rozsudku sp. zn. 4 Sžso 32/2013 verejne vyhláseného 17. októbra 2013 zabezpečil zverejnenie o mieste a čase jeho verejného vyhlásenia 9. októbra 2013, t. j. 8 dní vopred.

Vo vzťahu k sťažovateľkou namietanej možnosti zníženej kontroly možného nesúladu obsahu výrokov napadnutých rozsudkov s obsahom ich skutočne verejne vyhlásených výrokov, teda sťažovateľkou predpokladanej prípadnej dodatočnej zmeny vyhlásených výrokov, predsedníčka senátu najvyššieho súdu poukázala *„na zhodu obsahu enunciátu napadnutého rozsudku, ako jeho prvopisu, tak i vypracovaných jeho rovnopisov, so zhodou enunciátu napadnutého rozsudku, vzišlého z neverejnej porady senátu najvyššieho súdu, zaznamenaného v zápisnici o vyhlásení rozhodnutia pred odvolacím súdom. O tejto skutočnosti mal sťažovateľ možnosť, s využitím procesného inštitútu nazretia do súdneho spisu (§ 44 OSP), sa osobne presvedčiť.“*

Z už uvedeného vyplýva, že najvyšší súd zabezpečil zverejnenie dátumu, času a miesta vyhlásenia napadnutých rozsudkov v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, pričom ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu, t. j. taký, ktorý by nemal oporu v zákone.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej uvádza, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97).

Skutočnosť, že sa sťažovateľka nedozvedela o mieste, dátume a čase vyhlásenia napadnutých rozsudkov, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 dohovoru. Navyše sťažovateľka nevyužila možnosti, ktoré jej na zabezpečenie práv ako účastníčky napadnutých konaní Občiansky súdny poriadok v ustanoveniach § 44 a § 214 ods. 3 v spojení s § 45 ods. 4 poskytuje.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že prvá námietka sťažovateľky je nedôvodná, a preto sťažnosti v častiach, ktoré sa týkajú tejto námietky, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

II.2.2 K druhej námietke sťažovateľky

Druhá námietka sťažovateľky spočíva v jej tvrdení, že najvyšší súd v napadnutých konaniach rozhodol „*nepredvídateľným, odlišným spôsobom ako v iných konaniach s rovnakými účastníkmi, obdobným skutkovým stavom a totožným právnym problémom*“, čím mal podľa sťažovateľky porušiť zásadu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a princíp právnej istoty.

Ústavný súd ešte pred predbežným prerokovaním sťažností zistil, že vo všetkých veciach vedených najvyšším súdom, v ktorých ide o spory medzi sťažovateľkou a Sociálnou poisťovňou, sa preskúmajajú správne rozhodnutia týkajúce sa vzniku alebo zániku povinného poistenia jednotlivých fyzických osôb, zamestnancov sťažovateľky,

poskytnutých na výkon práce inej slovenskej obchodnej spoločnosti na základe zmlúv o dočasnom pridelení pracovníkov.

Predsedníčka senátu najvyššieho súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti č. k. KP 3/2014-15 z 3. júla 2014 uviedla: «... senát 4S najvyššieho súdu rozhodoval *meritórne zhodne vo vzťahu k vzniku povinného poistenia poskytnutých zamestnancov a ustáleným spôsobom, napr. sp. zn. 4 Sžso/15/2013, sp. zn. 4 Sžso/16/2013 a sp. zn. 4 Sžso/17/2013, všetky z 30. 09. 2013.*

Avšak v každom z ústavnou sťažnosťou napádaných rozsudkov boli predmetom súdneho prieskumu len rozhodnutia o zániku povinného poistenia na výkon práce konkrétnych poskytnutých zamestnancov a súčasne tu bola vedomosť odvolacieho súdu o skutočnosti, že správne rozhodnutia o vzniku povinného poistenia tých istých poskytnutých zamestnancov podliehajú súdnemu prieskumu v iných konaniach. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd ako súd odvolací, nezistil dôvod na samostatné preskúmanie rozhodnutia o zániku povinného poistenia, keďže otázku jeho vzniku nemohol riešiť ako prejudiciálnu otázku, lebo táto sama osebe bola predmetom samostatného administratívneho konania a následne sa stala aj predmetom samostatného súdneho konania. Preto aj dôvody potvrdenia rozsudkov krajských súdov najvyšším súdom, zamietajúcich žaloby sťažovateľky, boli postavené na inom argumentačnom základe.

Vo veci sp. zn. 4 Sžso/18/2013 najvyšší súd konštatoval: „Podľa zistenia odvolacieho súdu vo veci odvolania proti rozhodnutiu o vzniku poistenia bolo vedené samostatné konanie, odvolací súd však nemá poznatky, či bola podaná samostatne žaloba o preskúmanie právoplatného rozhodnutia o vzniku poistenia.“

Vo veci sp. zn. 4 Sžso/14/2013 najvyšší súd uviedol: „Odvolací súd ďalej uvádza, že v konaní pod č. k 4 Sžso/15/2013 zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom konanie sa týkalo K. T. a rozhodnutia o vzniku povinného poistenia menovaného.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené nezistil dôvod na samostatné preskúmanie rozhodnutia o zániku povinného poistenia, keďže otázku jeho vzniku nemohol riešiť ako prejudiciálnu otázku, lebo táto sama osebe bola predmetom samostatného

administratívneho konania a následne sa stala aj predmetom samostatného súdneho konania.“

Vo veci sp. zn. 4 Sžso/32/2013 najvyšší súd uviedol: „Podľa zistenia odvolacieho súdu vo veci odvolania proti rozhodnutiu o vzniku poistenia bolo vedené samostatné konanie a odvolací súd len zhodou okolností, že predmetné rozhodnutie došlo senátu prejednávajúcemu túto vec, zistil, že krajský súd vo veci vzniku poistenia rozhodol rozsudkom z 26. februára 2013, t. j. neskôr ako v tejto veci, a žalobu zamietol (sp. zn. 11 S/59/2012 v spojení aj s ďalšími vecami).“»

Sťažovateľka v napadnutých konaniach, ktorých predmetom je (bolo) preskúmavanie zániku povinného poistenia, ako aj v konaniach, ktorých predmetom je (bolo) preskúmavanie vzniku povinného poistenia, argumentuje tvrdením o nesprávnom právnom posúdení veci v konaní o vzniku povinného poistenia, pričom podľa jej názoru príslušným zamestnancom nevzniklo povinné poistenie v Slovenskej republike, pretože ako ich zamestnávateľka si plnila voči nim svoje odvodové povinnosti v Maďarskej republike.

Najvyšší súd v relevantnej časti napadnutých rozsudkov uvádza:

„... zamietnutie žaloby o preskúmanie rozhodnutia o zániku povinného poistenia neznižuje mieru súdnej ochrany žalobcu. V prípade úspechu žalobcu v konaní o vzniku povinného poistenia by sa totiž rozhodnutie o jeho zániku bez ďalšieho stalo ničotným právnym aktom. V opačnom prípade, pokiaľ by aj bol v ďalšom konaní vyslovený vznik povinného poistenia (odvolací súd totiž zrušil rozhodnutie krajského súdu, ktorým zamietol žalobu proti rozhodnutiu o vzniku poistenia), vzhľadom na postoje žalobcu k predmetu sporu, nie je rozhodnutie o zániku povinného poistenia objektívne v rozpore s jeho prezentovanými záujmami, keďže žalobca netvrdil a ani nemôže tvrdiť ukrátenie na svojich subjektívnych právach rozhodnutím o zániku povinného poistenia.“

V súvislosti s druhou námietkou sťažovateľky ústavný súd uvádza, že sa nestotožňuje s jej tvrdením o totožnosti napadnutých konaní a konaní, ktoré v sťažnosti uvádza na podporu svojho názoru o porušení „zásady predvídateľnosti súdnych rozhodnutí“ najvyšším súdom. Napadnuté rozsudky najvyššieho súdu sa týkajú výlučne

otázky zániku povinného poistenia príslušných zamestnancov, pričom, poukazujúc na citované časti týchto rozhodnutí, ústavný súd konštatuje, že sú riadne a presvedčivo odôvodnené, a preto ich možno považovať za ústavne akceptovateľné.

Podľa názoru ústavného súdu medzi napadnutými rozsudkami najvyššieho súdu, ako i postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, v častiach týkajúcich sa druhej námietky a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažností na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené aj tie časti sťažností sťažovateľky, ktoré sa týkajú jej druhej námietky.

Po odmietnutí sťažností ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite jej sťažností.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2014